

***KONCEPCE
PREVENCE KRIMINALITY
KARLOVARSKÉHO KRAJE
NA LÉTA 2018 - 2022***

KARLOVY VARY 2017

OBSAH:

Úvodní slovo hejtmanky Karlovarského kraje

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018 – 2022

I. Úvod	3
II. Prevence kriminality v Karlovarském kraji	6
III. Swot analýza	7
IV. Strategická část Koncepce prevence kriminality KK na léta 2018 – 2022	11
1. Východiska Koncepce prevence kriminality KK na léta 2018 – 2022	11
2. Podpora aktivit prevence kriminality	12
3. Obecné cíle Koncepce prevence kriminality KK na léta 2018 – 2022	12
4. Priority a opatření k naplnění cílů	13
5. Zdroje financování jednotlivých opatření	18
6. Způsob vyhodnocení	18
7. Aktéři	18
8. Dlouhodobá řešení prevence kriminality na úrovni kraje	18
V. Závěr.....	19

Seznam zkratk	20
Seznam použitých zdrojů	21
Verze a aktualizace.....	22

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Bezpečnostní analýza (analýza kriminality, sociodemografická analýza, institucionální analýza)
- Příloha č. 2 Přehled členů Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v kraji a Komise prevence kriminality

Úvodní slovo hejtmanky Karlovarského kraje

Vážení občané,

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018 - 2022 navazuje na priority Strategie prevence kriminality v České republice na období 2016 – 2020 a na Konceptci prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2012 – 2016. Jedná se o základní dokument pro realizaci opatření v oblasti prevence kriminality na území našeho regionu. Vychází nejen z aktuální analýzy bezpečnostní situace, ale také z odborných zkušeností pracovníků působících v jednotlivých lokalitách kraje. Koncepce je tedy výsledkem práce odborníků - zástupců institucí veřejné správy, kteří se u nás podílí na koordinaci preventivních aktivit .

Jsem přesvědčena, že koncepce zohledňuje aktuální dostupné informace z oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů a že navržené cíle a opatření vycházejí z reálných možností kraje, obcí a dalších zúčastněných institucí. Problematika prevence kriminality není věcí pouze úzké zájmové skupiny realizátorů preventivních programů či policejních složek. Hlavním cílem všech aktivit je zvýšení bezpečí a zlepšení kvality života v našem regionu. Dotýká se tedy nás všech.

Nadále budeme podporovat koordinovaný systém prevence kriminality na krajské i místní úrovni. Naši pomoc a podporu mohou očekávat kvalitní a efektivní preventivní programy, neboť naší snahou je posílit odpovědnost a působnost obcí v oblasti prevence kriminality a sociální prevence.

Mgr. Jana Vildumetzová
Hejtmanka Karlovarského kraje

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018-2022

I. ÚVOD

Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018 – 2022 (dále jen „Koncepce“) je jednou z podmínek realizace programů prevence kriminality krajů obsažených ve Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020, která byla schválena usnesením vlády České republiky č. 66 ze dne 25. ledna 2016. Koncepce navazuje na priority Koncepce prevence kriminality a krajské protidrogové strategie na léta 2012 - 2016.

Prevence kriminality zahrnuje komplex opatření sociální a situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností. Součástí prevence je i pomoc obětem trestných činů. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří různé formy závislostí.

Struktura prevence kriminality

Sociální prevence: představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti. Sociální prevence je součástí sociální politiky. Efektivita sociální prevence je obtížně statisticky či ekonomicky měřitelná, lze na ni jen usuzovat, a to z hlediska odhadů sociálních perspektiv jedinců - objektů preventivního působení.

Situační prevence: staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany se snaží kriminogenní podmínky minimalizovat. Nejefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti. Úspěšnost situační prevence je vysoká, je však podmíněna adekvátní volbou opatření a finančními a personálními prostředky do ní vložených. Těžiště odpovědnosti za opatření situační prevence nesou především občané a obce a v rámci vymezených kompetencí i Ministerstvo vnitra, respektive Policie ČR.

Prevence viktimitnosti a pomoc obětem trestných činů: je založena na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o skupinové i individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností. Užívá metody sociální i situační prevence, a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni.

Objekty prevence kriminality

kriminogenní faktory - sociální prostředí, příčiny a podmínky kriminality, potenciální či skuteční pachatelé trestné činnosti, potenciální či skutečné oběti trestných činů.

Úrovně preventivních aktivit

Sociální a situační přístupy se vzájemně doplňují v primární, sekundární a terciární prevenci.

Primární prevence: zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního využití). Těžiště primární prevence spočívá v rodinách, ve školách a v lokálních společenstvích.

Sekundární prevence: se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že stanou pachatelé nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblerství, povalečství, vandalismus, interetnické konflikty, dlouhodobá nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací.

Terciární prevence: spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení aj.). Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.

Odpovědnost za oblast primární a sociální prevence spadá do působnosti rodiny, obce a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Sekundární a terciární prevence je s ohledem na odbornou náročnost jednotlivých aktivit záležitostí resortu Ministerstva práce a sociálních věcí a v některých souvislostech i Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zdravotnictví. Ve specifické části populace působí i Ministerstvo obrany.

Základem úspěšné preventivní politiky státu je efektivní systém prevence kriminality. Ten lze v ČR považovat již za stabilní a úspěšný, pokud na základě předchozích Strategii prevence kriminality zahrnuje následující 3 úrovně:

1. republiková
 - vláda ČR, Republikový výbor pro prevenci kriminality, ministerstva a další státní instituce,
2. krajská
 - krajské úřady,
3. lokální
 - samosprávy měst a obcí.

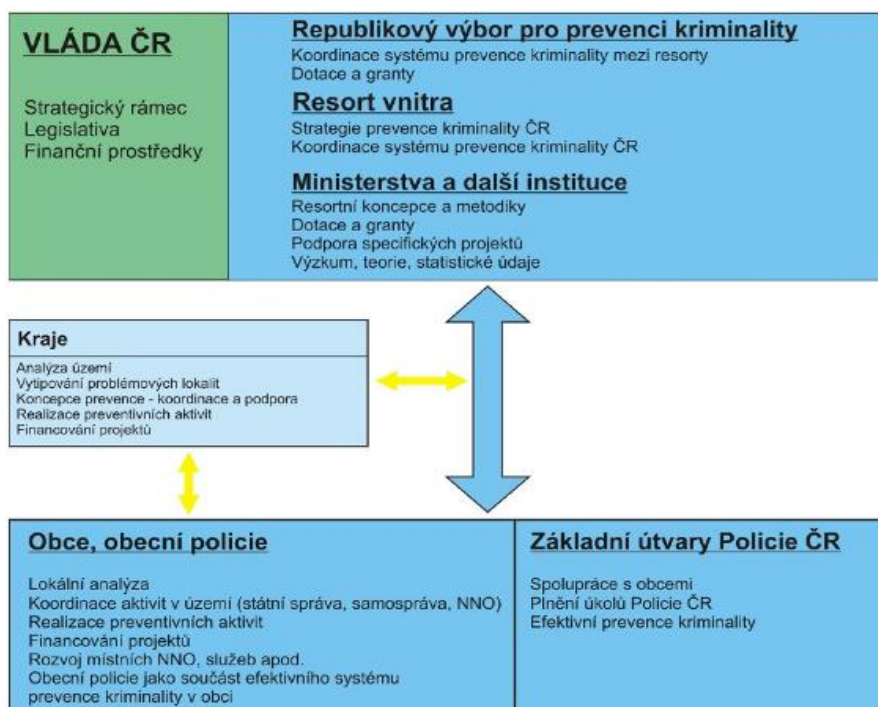
Kraj realizuje preventivní politiku v samostatné působnosti. Pokud se kraj do realizace preventivních aktivit zapojí, má možnost ovlivnit podobu politiky prevence kriminality na svém území, stanovovat priority, cíle a cílové skupiny, na které chce své aktivity zaměřit a také má možnost za pomoci finančních prostředků ze státního rozpočtu realizovat své preventivní aktivity. Při této činnosti je především kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace kraje. Při plánování vlastních preventivních aktivit na území kraje kraj napomáhá při plánování a realizaci preventivních opatření a aktivit jednotlivých obcí, které projeví zájem řešit svou bezpečnostní situaci.

Oblast prevence kriminality není samostatně legislativně řešena. Níže je zachycen výčet základních legislativních dokumentů, které s oblastí prevence kriminality souvisí.

- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 257/2000 Sb. o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 248/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČR

Dotací titul Program prevence kriminality (dále jen „Program“) je nejvýraznějším nástrojem podpory prevence kriminality v České republice, zejména díky finanční podpoře (na léta 2012 až 2017 bylo vládou celkem určeno 338 mil. Kč) a dopadu z něj realizovaných projektů. Program vyhláší (včetně zásad pro čerpání dotací) každoročně MV, a to na podporu konkrétních projektů a programů obcí a krajů a na podporu národních specifických projektů. Program vždy reflektuje priority a cíle stanovené aktuální Strategií prevence kriminality. Program slouží jako nástroj vlády ČR, kterým podporuje oblast prevence kriminality, se zaměřením na nejvíce rizikové regiony v ČR, skupiny obětí (např. děti a mládež, senioři, oběti

domáciho násilí, obchodování s lidmi) či pachatele (např. zaměření na recidivu). Pomocí Programu je vytvářena dlouhodobá a finančně stabilní podpora prevence kriminality v ČR.

Koncepce popisuje krajská a regionální specifika v oblasti prevence kriminality s využitím „tvrdých dat“ o kriminalitě, nezaměstnanosti a počtu vyplacených sociálních dávek) a „měkkých dat“ (sociálně demografická analýza a podobně). Podkladem pro zpracování Koncepce jsou také údaje o sociálně vyloučených lokalitách (dále jen „vyloučené lokality“).

Cílem Koncepce je:

- ✓ Popsat území kraje z hlediska výskytu kriminality
- ✓ Popsat území kraje z hlediska výskytu vyloučených lokalit
- ✓ Popsat území kraje z hlediska dalších rizikových faktorů (počet nezaměstnaných a počet vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmů), které mohou mít vliv na výskyt delikventní činnosti
- ✓ Stanovit „rizikové lokality“ na základě všech výše uvedených faktorů
- ✓ Poskytnout podklady obcím k plánování vlastních preventivních aktivit
- ✓ Vymezit „krajskou roli“ v oblasti prevence kriminality
- ✓ Definovat politiku kraje v oblasti prevence kriminality na uvedené období
- ✓ Stanovit oblasti priorit a poskytnout tím vodítko subjektům v území kraje pro jejich činnost

Koncepce navazuje na Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2018 - 2020. Plán byl vytvořen expertní skupinou složenou z pracovníků odboru sociálních věcí KÚKK a externích odborníků, jehož hlavním cílem bylo stát funkčním nástrojem v oblasti plánování a rozvoje sociálních služeb pro řízení sítě sociálních služeb z pohledu její efektivity, dostupnosti a udržitelného rozvoje.

II. PREVENCE KRIMINALITY V KARLOVARSKÉM KRAJI

Karlovarský kraj (dále jen „KK“) se řadí mezi kraje v České republice, které na poli prevence kriminality aktivně působí. Rostoucí zájem kraje o řešení problematiky bezpečnosti a prevence zapříčinil od 1.9.2017 vznikl Odbor bezpečnosti a krizového řízení KÚKK (dále jen „OBaKŘ“) a oddělení bezpečnosti a prevence, kam je zařazena i pozice manažera prevence kriminality kraje. Nové oddělení bezpečnosti a prevence se bude zabývat především mapováním a analyzováním bezpečnostní situace v kraji, koordinací a zpracováním koncepčních dokumentů kraje v oblasti bezpečnosti, stanovováním směrů a zásad protidrogové politiky kraje, koordinací činností subjektů v oblasti prevence kriminality a protidrogové politiky a poskytováním metodické pomoci obcím v rámci řešení jejich bezpečnostní situace.

Krajská role v oblasti prevence kriminality tedy spočívá v informační, koordinační a metodické úloze ve vztahu k obcím na svém území a dalším subjektům působícím v oblasti prevence kriminality a sociální prevence. Pro Karlovarský kraj zůstává i nadále důležitá spolupráce nejen s orgány veřejné správy, ale také s nestátními neziskovými organizacemi, které jsou významnými partnery při řešení bezpečnostní situace v kraji.

V rámci úspěšného řešení bezpečnostní situace v kraji byla v roce 2008 Radou KK schválena Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v kraji (dále jen „Pracovní skupina“),

jejímiž členy jsou zástupci rezortů a subjektů působících v oblasti prevence kriminality a velmi významně se podílí na stanovování jednotné preventivní politiky kraje. Také jsou doporučujícím subjektem finanční podpory projektům obcí v rámci dotačního titulu MV Program prevence kriminality.

Podpořené realizované projekty v Karlovarském kraji v roce 2017

V roce 2017 byly ze státního rozpočtu v rámci Programu prevence kriminality MV podpořeny programy prevence kriminality v oblasti neinvestičních prostředků a to částkou 429.000,-Kč program Asistent prevence kriminality města Ostrov, částkou 1.026.000,-Kč program Asistent prevence kriminality města Rotava a částkou 224.000,-Kč podpořen projekt Domovník - preventista města Rotava. Projekty situační prevence se prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany snaží minimalizovat kriminogenní faktory. V roce 2017 byl ze státního rozpočtu podpořen program prevence kriminality v oblasti investičních prostředků a to částkou 440.000,- Kč projekt Modernizace pracoviště Městského kamerového dohledového systému (dále jen „MKDS“) ve městě Karlovy Vary. Dnes již většina měst a jejich „riziková místa“ disponují sítí městských kamerových dohledových systémů. Dochází k jejímu postupnému rozšiřování a modernizaci. Vzdělává zájem menších obcí o zřízení MKDS, kde je pro ně tento projekt obtížné financovatelný z vlastních finančních zdrojů. Podrobněji o realizovaných projektech hovoří Bezpečnostní analýza Karlovarského kraje.

Dotační titul Karlovarského kraje – Podpora aktivit v oblasti prevence kriminality

Karlovarský kraj od roku 2010 realizuje dotační titul Podpora aktivit v oblasti prevence kriminality, jehož účelem je podpora realizace aktivit v oblasti prevence kriminality na území kraje a žadatelé jsou nestátní neziskové organizace. V roce 2017 kraj tak podpořil projekty organizací Český západ, o.p.s. „Pojedme třeba na výlet VIII.“ částkou 50 000 Kč, You connected, z.s. „Internetem Bezpečně“ částkou 50 000 Kč, Náhradním rodinám, o. p. s. „Prázdninový nápadník IV.“ částkou 34.300,-Kč, Bublavský spolek zdraví, z.s. „Prázdniny bez elektroniky - komunikace jinak“ částkou 43.600,-Kč, OS Rokršti, z.s. „Interaktivní zážitkový program - Spolupracovat nebo spolu pracovat“ částkou 41.500,-Kč a Útočiště, o.p.s. „Léto Na Svatoškách“ částkou 54.300,-Kč.

Přehled měst a obcí podpořených (minimálně jednou) státními, či krajskými dotacemi v programech prevence kriminality od roku 2009: Aš, Dolní Rychnov, Habartov, Hazlov, Horní Slavkov, Cheb, Jáchymov, Karlovy Vary, Krásná, Kynšperk nad Ohří, Locket, Ostrov, Rotava, Sokolov, Teplá, Toužim, Žlutice.

Nástrojem na podporu provázaného systému prevence kriminality je existence dotačních programů Karlovarského kraje, ze kterých lze čerpat finanční prostředky na podporu preventivních aktivit obcí a dalších partnerů.

Heslem Ministerstva vnitra je, že prevence se musí vyplatit. Můžeme konstatovat, že v Karlovarském kraji toto heslo je průběžně naplňováno, neboť dle statistik (od roku 2014) se nápad trestné činnosti výrazně snížil. Blíže o tom v Bezpečnostní analýze, která je přílohou Koncepce.

III. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza definuje silné (Strengths), slabé (weaknesses) stránky systému prevence kriminality a dále příležitosti (Opportunities) a rizika (Threats) pro oblast sociální prevence a prevence kriminality. SWOT analýzu sestavili členové Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality (dále jen Pracovní skupina PK) v kraji na základě zpracované analýzy kriminality, socio-demografické analýzy a institucionální analýzy.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Koncepční řešení problematiky prevence a její schválení Zastupitelstvem kraje ➤ Funkční systém prevence kriminality v kraji založen na vzájemné spolupráci ➤ Existence Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v kraji – vysoká profesní odbornost zástupců subjektů působících v oblasti prevence na krajské i lokální úrovni ➤ Finanční podpora systému prevence kriminality krajem ➤ Zavedená síť služeb sociální prevence ➤ Plánování rozvoje sociálních služeb na území kraje a obcí ➤ Dostatečné množství aktérů v rámci systému preventivních aktivit ➤ Zájem kraje o řešení problematiky v oblasti kyberkriminality a bezpečnosti ve školách a školských zařízeních 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nárůst sociálně vyloučených lokalit a lokalit ohrožených sociálním vyloučením ➤ Nárůst počtu lidí žijících v sociálně vyloučených lokalitách kraje ➤ Obtížná komunikace s cizinci a menšinovými skupinami a jejich uzavřenost vůči majoritní společnosti ➤ Nedostatečná provázanost preventivních aktivit a financování ➤ Nedostatečná součinnost zúčastněných subjektů v oblasti prevence ➤ Absence krajského dotačního programu sekundární prevence ➤ Nedostatečný přístup některých samospráv k zapojení do systému prevence ➤ Proměnlivost politické scény na lokální úrovni

PŘÍLEŽITOSTI	RIZIKA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Možnost financování aktivit prevence kriminality ze státního rozpočtu a rozpočtu kraje a obcí ➤ Podpora kraje projektům prevence kriminality obcí ➤ Existence a rozvoj NNO, včetně spolupráce v oblasti prevence kriminality ➤ Spolupráce s příhraničními orgány a organizacemi ze SRN ➤ Podpora rozvoje vzájemné spolupráce subjektů zapojených do systému prevence ➤ Podpora komplexního a systematického přístupu k řešení bezpečnostních a sociálních problémů na území obcí a kraje ➤ Vytvoření krajského dotačního programu na prevenci kriminality (zahrnující sekundární prevenci) ➤ Podpora bezpečnostních opatření ve školách a školských zařízeních 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nejdlejší hranice se SRN (Sasko, Bavorsko) ➤ Problematika sociálně vyloučených lokalit a jejich nárůst ➤ Nízká úroveň právního vědomí obyvatelstva kraje ➤ Nárůst počtu dětí a mladistvých s rizikovými projevy chování ➤ Nezaměstnatelnost mladých dospělých po ukončení základního vzdělání ➤ Nepříznivé sociálně-demografické ukazatele v kraji ➤ Vysoký výskyt sociálně nežádoucích jevů ➤ Tolerance společnosti k sociálně nežádoucím jevům nevytvoření krajského dotačního programu zahrnujících sekundární prevenci ➤ Problematika bezdomovectví

Pracovní skupina při tvorbě tohoto materiálu vycházela též z výstupů Analýzy sociálně vyloučených lokalit, kterou nechalo v roce 2015 zpracovat MPSV. Podpůrným materiálem byla Analýza sociálně vyloučených romských lokalit z roku 2013, kterou nechal zpracovat Karlovarský kraj v rámci Individuálního projektu Karlovarského kraje „Podpora sociálního začleňování příslušníků sociálně vyloučených lokalit v Karlovarském kraji“. Z těchto analýz, ale i z praktických poznatků sociálních pracovníků obcí a nestátních neziskových organizací působících v Karlovarském kraji vyplývá, že v posledních letech došlo k výraznému **nárůstu** míst, které lze označit za **sociálně vyloučenou lokalitu**. Zároveň tato místa **obývá** mnohem **více obyvatel** než v minulosti (tento nárůst je téměř stoprocentní), což bylo členy pracovní skupiny označeno jednoznačně jako jedna z nejslabších stránek (rizikových faktorů). Dalším „významným“ slabým místem je **neprovázanost preventivních aktivit** a jejich **nerovnoměrné pokrytí** v rámci kraje. Zároveň je vnímán jako **nedostatečný systém v oblasti specifické primární prevence** na školách.

Naopak jako velké pozitivum je vnímána vysoká profesní odbornost zástupců subjektů působících v oblasti prevence na krajské a lokální úrovni, ale i rostoucí zájem samospráv zapojit se do preventivních aktivit na svém území nejen prostřednictvím dlouholetého osvědčeného dotačního programu Ministerstva vnitra, ale také prostřednictvím vlastních prostředků. Pozitivně je vnímána také vytvořená základní síť sociálních služeb Karlovarského kraje, kdy právě v rámci plánování, podpory a rozvoje sociálních služeb, ale také služeb sociální prevence došlo k systematizaci dané oblasti.

Členové Pracovní skupiny spatřují příležitosti v **rozvíjení spolupráce** subjektů zapojených do prevence kriminality a tím i **komplexní přístup** v této oblasti, ve vzájemném předávání

zkušeností mezi jednotlivými aktéry, v **možnosti financovat** některé nedostatečně zastoupené či nerovnoměrně pokryté aktivity i prostřednictvím dotace kraje aj. Rizika pro oblast prevence představují nárůst počtu sociálně nežádoucích jevů a účelové sestěhovávání osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených do vybraných lokalit na území celého kraje především s levným bytovým fondem (následná kumulace problémů) a přesun kriminality do oblasti virtuální reality či tolerance společnosti k vybraným druhům sociálně nežádoucích jevů.

Na základě zpracované SWOT analýzy, popisu současného stavu v oblasti kriminality v Karlovarském kraji, bezpečnostní analýzy a na základě znalostí a zkušeností členů Pracovní skupiny, byly definovány **CÍLOVÉ SKUPINY A PRIORITY**, ke kterým budou v letech 2018 - 2022 směřovat konkrétní preventivní aktivity. K přímému naplnění definovaných **PRIORIT** budou stanovena **OPATŘENÍ**.

Pro definování priorit Koncepce byl zvolen přístup eliminace slabých stránek za využití příležitostí, s ohledem na možná, definovaná rizika.

DEFINOVANÉ PRIORITY:

1. Udržení stávající sítě služeb, podpora služeb prevence.
2. Informovanost veřejnosti o systému prevence, podpora aktivního přístupu.
3. Koordinace, spolupráce a zvyšování odbornosti subjektů v oblasti prevence jako základní pilíř pro kvalitní systém prevence.
4. Analýza - znalost prostředí a nástroj pro plánování prevence

CÍLOVÉ SKUPINY:

- A. Pachatelé** - primárně děti, mládež, mladí dospělí, recidivisté
- B. Oběti** - majetkové, násilné a mravnostní trestné činnosti, domácího násilí, šikany, rasově nebo národnostně motivovaných trestných činů
 - děti a mládež, cizinci, senioři, osoby se zdravotním a sociálním handicapem, osaměle žijící osoby, osamělé ženy, rodiny s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů, příslušníci národnostních a etnických menšin
- C. Žáci, studenti, děti** - opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, osoby opouštějící pěstounskou péči, či zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
- D. Rodiny s rizikem výskytu kriminálního chování jejich členů** – rodiny s alespoň jedním kriminálně rizikovým dítětem, rodiny s kriminálně rizikovým chováním rodičů
- E. Osoby ohrožené sociálním vyloučením** – osoby ze sociálně vyloučených lokalit, osoby po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, osoby bez přístřeší, osoby ohrožené závislostmi a jejich blízcí
- F. Subjekty působící v oblasti prevence** – zástupci orgánů veřejné správy (územních samospráv a státní správy), Policie ČR, obecní a městské policie, Probační a mediační služba, metodici PPP, školní metodici prevence, pracovníci poskytovatelů sociálních služeb a pracovníci NNO působící v oblasti prevence kriminality
- G. Občané** – obyvatelé kraje, osoby v kraji zaměstnané, návštěvníci kraje

IV. STRATEGICKÁ ČÁST KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY KARLOVARSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2018 - 2022

1. Východiska Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018 – 2022

Východiskem pro zpracování hlavního dokumentu v oblasti prevence kriminality Karlovarského kraje – Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018 – 2022 je Bezpečnostní analýza kraje, která je složena z analýzy kriminality, sociálně demografické analýzy a analýzy institucionální.

- A. **Analýza kriminality** – poskytuje data o kriminalitě v oblasti celkové kriminality v kraji a popisuje její vývoj, skladbu kriminality na území KK, strukturu pachatelů, jsou zde data o spáchaných přestupcích, je zobrazena zatíženost obvodních (místních) oddělení dle indexu nápadu trestné činnosti Policie ČR dle obcí a okresů, zmíněna jsou i data o dopravních nehodách v kraji, problematice domácího násilí a počtu vykázaní
- B. **Sociálně demografická analýza** – obsahuje vybrané statistické ukazatele kraje (obyvatelstvo – věková struktura, složení, vzdělanostní struktura, nezaměstnanost; sociální služby, sociálně vyloučené lokality, mapy rizikových lokalit aj.)
- C. **Institucionální analýza** – mapuje činnost subjektů působících v oblasti prevence kriminality a sociální prevence (orgány státní správy a samosprávy, neziskového sektoru a dalších institucí působících v oblasti prevence kriminality). Obsahuje také informace o sociologických výzkumech, šetřeních a anketách na území kraje a dále také přehled realizovaných preventivních projektů a výši vynaložených finančních prostředků na jejich realizaci jak z rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra, tak z rozpočtu kraje.
- D. **Analýzy a průzkumy na lokální úrovni** – některé obce s rozšířenou působností v Karlovarském kraji zpracovaly analýzy, kdy mezi nejnovější patří analýza města Sokolova z roku 2016, která se zaměřovala na sociálně vyloučené lokality a bezdomovectví se zřetelem na bydlení ve městě Sokolov s názvem „Bydlení ve městě Sokolov“. Výzkum detekoval další lokality sociálního vyloučení ve městě a objevil čtyři nové a taktéž odkryl tzv. „Boj s chudobou“ na území města. V Chebu od roku 2015 probíhá dvakrát ročně mapování osob bez přístřeší a vyloučených lokalit.
- E. **Agentura pro sociální začleňování** – její analýzy a doporučení zakládají se na zkušenostech získaných z činností v problémových lokalitách.
- F. **Pracovní skupina prevence kriminality Karlovarského kraje** – členové této skupiny – manažeři prevence kriminality obcí s rozšířenou působností, zástupci Policie ČR (vedoucí oddělení tisku a prevence), zástupci Probační a mediační služby, Úřadu práce a Krajského úřadu Karlovarského kraje (krajská školská koordinátorka, krajská manažerka prevence kriminality, koordinátor pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců) a jiní. Činnost této skupiny je pro oblast prevence kriminality nepostradatelná a klíčová. Její členové sdílejí příklady dobré praxe, náměty a postřehy a podílejí se tak na efektivním hodnocení již realizovaných projektů prevence kriminality. Dále plánují nové optimální činnosti do budoucna a určují směr oblasti prevence kriminality.

- G. **Komise prevence kriminality Karlovarského kraje** – komise je iniciačním a poradním orgánem Rady Karlovarského kraje, která svými podněty přispívá k řešení bezpečnostní politiky kraje.

Bezpečnostní analýza je přílohou č.1 Konceptce.

Dalším zdrojem při zpracování Konceptce se stala Konceptce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2009 – 2011, Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2009 – 2013 a další koncepční, analytické dokumenty republikového, regionálního nebo lokálního významu.

2. Podpora aktivit prevence kriminality

Karlovarský kraj bude nadále věnovat pozornost:

1. **Podpoře sociální prevence** - zaměřené na odstranění příležitostí k páčání trestné činnosti. Realizaci sociálně-preventivních aktivit, zejména volnočasových aktivit cílových skupin, resocializačním a rekvalifikačním programům, projektům na zvyšování právního vědomí, prevenci šikany a kyberšikany, projektům na eliminaci jevů způsobující sociální vyloučení, podpoře finanční gramotnosti, poradenství v oblasti zadlužení, prevenci v oblasti kriminality páchané cizinci a na cizincích. Nosným bodem je podpora služeb sociální prevence.
2. **Podpoře ochrany tzv. měkkých cílů** - cílů, které jsou veřejnosti přístupné a koncentruje se v nich větší množství osob, zejména ochraně a zabezpečení škol a školských zařízení, analýz k vypracování optimalizovaného systému ochrany konkrétních měkkých cílů, aj.
3. **Podpoře situační prevence** - zaměřené na minimalizaci a eliminaci příležitostí k páčání trestné činnosti, zvyšování pravděpodobnosti odhalení pachatele a snižování zisku z trestné činnosti, zejména podpoře městských kamerových dohlížecích systémů, osvětlení rizikových míst, podpoře technické ochrany měkkých cílů.
4. **Podpoře informování občanů** - zaměřené na poskytování objektivních a včasných informací o sociálně nežádoucích a rizikových jevech a o jejich příčinách, zejména o nebezpečí ohrožení různými formami trestné činnosti a o možnostech ochrany před ní (medializace rizikových jevů a ochrana před nimi, přednášky, besedy, tisk preventivních materiálů, poradenské služby), o možnostech sociálních služeb, zejména služeb sociální prevence.
5. **Koordinaci činností** - spolupráce a metodické vedení kraje v oblasti prevence kriminality ve vztahu k obcím, spolupráce a informovanost mezi všemi subjekty působícími v oblasti prevence kriminality, provázání a předávání koncepčních materiálů, vzdělávání subjektů v oblasti prevence, mapování aktuálních problémů v oblasti prevence kriminality v Karlovarském kraji.

3. Obecné cíle Konceptce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018 - 2022

- ✓ Snižování míry a závažnosti trestné činnosti, zvyšování pocitu bezpečí občanů
- ✓ Eliminace výskytu rizikových jevů v kraji

- ✓ Kvalitní a koordinovaný systém prevence kriminality na krajské a místní úrovni ve smyslu spolupráce participujících subjektů v oblasti prevence a koordinace jejich činnosti
- ✓ Podpora systému kvalitních a efektivních programů prevence kriminality
- ✓ Posilování odpovědnosti a působnosti obcí kraje v oblasti prevence kriminality a sociální prevence.
- ✓ Reakce na nové hrozby a trendy v oblasti bezpečnosti a aplikovat nové efektivní přístupy k jejich předcházení

4. PRIORITY a OPATŘENÍ k naplnění cílů

PRIORITA Č. 1: Udržení stávající sítě služeb prevence, podpora služeb prevence.

Udržení stávající sítě služeb sociální prevence spočívá především v udržení služeb prevence v místech, kde je již funkční, případně na základě potřeb uživatelů provést úpravy, aby skutečným potřebám odpovídala. Podpora služeb prevence kriminality bude spočívat zejména v podpoře realizace projektů obcí. V rámci udržení stávající sítě služeb sociální prevence budou podporovány projekty sociální a situační prevence a projekty zaměřené na informování občanů o problematice prevence kriminality a rizikovými jevy.

OPATŘENÍ č. 1.1: Realizace Programu prevence kriminality (projekty obcí a kraje) zajištěného finančními prostředky ze státního rozpočtu, z kapitoly Ministerstva vnitra

Stručný popis	Program prevence kriminality pro příslušný kalendářní rok je dotačním titulem MV, který dává možnost obcím, případně kraji, získat finanční prostředky na podporu realizace investičních a neinvestičních programů (projektů) prevence kriminality, oblasti sekundární a terciární. Finanční podpora je směřována především projektům sociální, situační prevence a projektům informování občanů a jejich aktivizace.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v kraji, Komise prevence kriminality
Časový horizont	2018 - 2022
Výstup	Realizace programů (projektů)
Financování	Finanční prostředky ze státního rozpočtu, z rozpočtu obcí, kraje

OPATŘENÍ č. 1.2: Podpora projektů nestátních neziskových organizací realizovaných v oblasti prevence kriminality na území kraje, podpora služeb sociální prevence

Stručný popis	Poskytování příspěvků z rozpočtu kraje nestátním neziskovým organizacím na realizaci aktivit v oblasti prevence kriminality na území Karlovarského kraje. Činnost těchto organizací vhodně doplňuje stávající síť služeb prevence v kraji a jejich projekty jsou často zaměřeny do sociálně vyloučených lokalit.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v kraji, Komise prevence kriminality

Časový horizont	2018 - 2022
Výstup	Realizace programů (projektů)
Financování	Finanční prostředky z rozpočtu kraje

OPATŘENÍ č. 1.3: Vytvoření dotačního titulu Karlovarského kraje na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality obcí v kraji

Stručný popis	Poskytování příspěvků z rozpočtu kraje obcím na realizaci aktivit v oblasti prevence kriminality na území Karlovarského kraje, zejména menším obcím, které v rámci stávajících podmínek dotačního programu MV Program prevence kriminality jen velmi těžko získávají dotace na preventivní aktivity. Vytvořením krajského dotačního programu na prevenci kriminality se otevře prostor pro podporu preventivních aktivit menších obcí, zejména tam, kde to bezpečnostní situace vyžaduje. Cílem programu bude podpořit aktivity stojící mimo registrované sociální služby a více propojit jednotlivé úrovně a aktéry působící v systému prevence kriminality.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v kraji, Komise prevence kriminality
Časový horizont	2018 - 2022
Výstup	Realizace programů (projektů)
Financování	Finanční prostředky z rozpočtu kraje

OPATŘENÍ č. 1.4: Technická podpora zabezpečení institucí a pracovníků jako jeden z pilířů ochrany měkkých cílů

Stručný popis	Podpora ochrany a zabezpečení škol a školských zařízení jako možných měkkých cílů, neboť jsou často řazena mezi místa s vysokou koncentrací osobní a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům. Je nutné vytvořit potřebný specifický bezpečnostní přístup, který umožní, že podstatná část škol a školských zařízení bude schopná reagovat na případnou hrozbu a útoku zabránit, nebo výrazně snížit možné škody. Bude podporována úzká a aktivní spolupráce zainteresovaných subjektů.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Odbor školství mládeže a tělovýchovy
Časový horizont	2018 – 2022
Výstup	Analýzy rizik, plánovací dokumentace opatření fyzické ochrany neinvestiční povahy, bezpečnostní plány, periodické vzdělávací a výcvikové akce, osvěta a neinvestiční hmotné bezpečnostní prostředky.
Financování	Finanční prostředky z rozpočtu Ministerstva vnitra, rozpočtu kraje, dotace EU

PRIORITA Č. 2: Informovanost veřejnosti o systému prevence, podpora aktivního přístupu

Informovanost jako základní předpoklad úspěšné práce v oblasti prevence. Informovanost veřejnosti o systému prevence kriminality spočívá především v poskytování informací o možnostech ochrany před trestnou činností a možnostech pomoci obětem trestné činnosti a dále v rozšiřování informací o realizaci preventivních aktivit na území Karlovarského kraje a o subjektech působících v oblasti prevence kriminality a také o možnosti využití služeb sociální prevence.

OPATŘENÍ č. 2.1: Podpora informovanosti veřejnosti o problematice prevence kriminality v kraji v rámci Bezpečnostního portálu Karlovarského kraje

Stručný popis	Podpora informovanosti veřejnosti o problematice prevence kriminality v kraji prostřednictvím veřejné části Bezpečnostního portálu Karlovarského kraje, která bude obsahovat informace o možnostech ochrany osob a majetku před trestnou činností, o pomoci obětem trestné činnosti, o preventivních aktivitách kraje. Také bude obsahovat informace o systému prevence a činnostech partnerů v něm zapojených.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v kraji, Komise prevence kriminality
Časový horizont	2018 – 2022
Výstup	Veřejná část Bezpečnostního portálu Karlovarského kraje
Financování	Finanční prostředky z rozpočtu kraje

OPATŘENÍ č. 2.2: Podpora veřejné prezentace programů prevence kriminality v Karlovarském kraji a jejich realizátorů

Stručný popis	Ke zvýšení informovanosti občanů Karlovarského kraje a realizátorů preventivních aktivit přispěje veřejná prezentace preventivních programů v kraji formou veřejných akcí (odborné semináře, konference), které budou manifestovat příklady dobré praxe v kraji.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Odbor školství mládeže a tělovýchovy, Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v kraji
Časový horizont	2018 - 2022
Výstup	Počet realizovaných veřejných akcí
Financování	Finanční prostředky z rozpočtu kraje

PRIORITA Č. 3: Koordinace, spolupráce a zvyšování odbornosti subjektů v oblasti prevence jako základní pilíř pro kvalitní systém prevence

Koordinace, spolupráce spočívá především v rozvoji systému prevence kriminality v Karlovarském kraji, zapojení všech subjektů, které se prevencí kriminality zabývají, s ohledem na potřebnost kraje. Podpora kooperace subjektů v oblasti primární, sekundární a terciární prevence, včetně podpory spolupráce subjektů na krajské a lokální úrovni. Za vzájemnou koordinaci činností lze považovat výměnu informací, zkušeností a příkladů dobré praxe, čímž je napomáháno součinnosti a efektivitě činnosti všech zapojených subjektů. Zvyšování odbornosti subjektů v oblasti prevence kriminality spočívá především v realizaci odborných seminářů, vzdělávacích akcí apod.

OPATŘENÍ č. 3.1: Podpora obcí a dalších subjektů v oblasti prevence kriminality, prohlubování spolupráce

Stručný popis	Metodické vedení obcí, pracovních skupin či jiných platform na krajské a lokální úrovni povede k podpoře jejich činnosti v oblasti řešení bezpečnostní situace v dané obci. Realizací setkávání Pracovní skupiny pro realizaci prevence kriminality v kraji dojde k sdílení a předávání příkladů dobré praxe v oblasti prevence kriminality a především k výměně zkušeností. Nadále bude probíhat zapojování dalších partnerů do systému prevence kriminality a jejich zapojení do projektů realizovaných napříč oblastmi primární, sekundární a terciární prevence.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Pracovní skupina pro realizaci prevence kriminality v kraji, Komise prevence kriminality
Časový horizont	2018 – 2022
Výstup	Spolupracující institucionální síť v Karlovarském kraji na krajské a místní úrovni, spolupracující odborníci v oblasti prevence
Financování	Žádné

OPATŘENÍ č. 3.2: Podpora systému vzdělávacích aktivit pro pracovníky v oblasti prevence kriminality

Stručný popis	Zvyšování odbornosti manažerů prevence kriminality obcí Karlovarského kraje, společně s pracovníky organizací působících v oblasti prevence kriminality, dále pracovníků státní správy a samosprávy, do jejichž gesce preventivní aktivity jsou zařazeny. Zvyšování odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků. Bude realizováno zprostředkováním akreditovaných vzdělávacích programů, nabídkou kurzů, seminářů a workshopů.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Odbor školství mládeže a tělovýchovy
Časový horizont	2018 – 2022
Výstup	Počet realizovaných vzdělávacích aktivit
Financování	Finanční prostředky z rozpočtu Ministerstva vnitra, rozpočtu kraje, dotace EU

PRIORITA Č. 4: Analýza - znalost prostředí a nástroj pro plánování prevence

System prevence kriminality disponuje daty a informacemi, které jsou sídleny relevantními partnery. Data jsou vzájemně porovnávána v místě a čase. Informace jsou získávány z prostředí, kde je prevence realizována. Data mohou být využitelná i dalšími subjekty, případně odbornými multidisciplinárními pracovními skupinami, které v této oblasti působí. Jejich vzájemné sdílení slouží k efektivnějšímu nastavení postupů, projektů i programů. Zpracované analytické a koncepční dokumenty ze všech úrovní (republikové, krajské, lokální) a oblastí (kriminalita, demografie, antropologie, aj.) budou dostupné všem zainteresovaným subjektům tak, aby je mohly využít ve své práci.

OPATŘENÍ č. 4.1.: Sběr dat relevantních pro efektivní plánování a realizaci preventivních aktivit na území kraje

Stručný popis	Tvorba a aktualizace analytických dokumentů napříč subjekty působícími v oblasti prevence kriminality, vzájemné sdílení dat (analýz) mezi relevantními partnery, které povedou ke zvýšení kvality koncepčních a strategických dokumentů kraje, a dále k plánování realizace programů a projektových aktivit v oblasti prevence kriminality.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení
Časový horizont	2018 – 2022
Výstup	Analýza bezdomovectví, průzkum pocitu bezpečí občanů v kraji
Financování	Finanční prostředky z rozpočtu kraje

OPATŘENÍ č. 4.2: Aktualizace Bezpečnostní analýzy kraje

Stručný popis	Pravidelným, každoročním sběrem dat, aktualizací analýzy kriminality na území kraje, aktualizací sociodemografické a institucionální analýzy, analýzy rizikovosti lokalit, společně s provázaností s dalšími analytickými dokumenty kraje a dalších subjektů dojde ke zvýšení kvality koncepčních a strategických dokumentů kraje a obcí, programů a projektových aktivit, ke zvýšení jejich efektivity a následně pak k prohloubení spolupráce partnerů v oblasti prevence kriminality a sociální prevence.
Zodpovídá	Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Policie ČR
Časový horizont	2018 – 2022
Výstup	Aktualizace Bezpečnostní analýzy kraje
Financování	Žádné

5. Zdroje financování jednotlivých opatření

- 1) finanční prostředky ze státního rozpočtu - z kapitoly Ministerstva vnitra vyčleněné na realizaci aktivit v prevence kriminality pro jednotlivá města a obce (Program MV v oblasti prevence kriminality – vždy na příslušný rok)
- 2) finanční prostředky z rozpočtu Karlovarského kraje poskytované na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality
- 3) finanční spoluúčast obcí (v případě projektů obcí) nebo kraje (v případě krajského projektu) na realizaci jednotlivých projektů
- 4) finanční prostředky z EU-ESF, OP LZZ a jiných zdrojů

6. Způsob vyhodnocování

- 1) kraj každoročně vyhodnotí dosažení cílů a stanovených priorit, kde pomocí vykonaných aktivit v této oblasti zhodnotí, zda došlo k jejich naplnění zcela, částečně, či vůbec. Součástí vyhodnocování bude i posouzení efektivity dopadů jednotlivých aktivit a vynaložených prostředků
- 2) kraj každoročně aktualizuje analýzu kriminality, vždy s porovnáním dat předcházejícího roku

7. Aktéři a jejich role

Klíčoví aktéři na poli prevence kriminality, sociálně patologických jevů a zvyšování bezpečí občanů jsou všichni definováni v institucionální analýze Karlovarského kraje (viz příloha). Manažer prevence kriminality kraje koordinuje subjekty v oblasti prevence kriminality za účelem splnit stanovené cíle, bude poskytovat těmto subjektům konzultační a metodickou pomoc a výsledky jednotlivých aktivit a jejich úspěšnost bude konzultovat s Pracovní skupinou a Komisí prevence kriminality.

8. Dlouhodobé řešení oblasti prevence kriminality na úrovni kraje

Záměrem Karlovarského kraje je se zabývat problematikou prevence kriminality a bezpečím občanů i po ukončení platnosti této Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018-2022 a Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2016 až 2020. Po uplynutí platnosti Koncepce bude zpracován nový strategický materiál, který bude reagovat na aktuální problémy a výzvy. Nadále bude podporována činnost Pracovní skupiny, které má v této oblasti klíčový význam. Pozice manažera prevence kriminality kraje bude v rámci Odboru bezpečnosti a krizového řízení KÚKK upevňována, neboť tato pozice je klíčová v krajské koordinaci prevence kriminality, neboť je styčným důstojníkem pro státní instituce jakými jsou ministerstva, účastní se a obhájí realizace projektů kraje či obcí na Ministerstvu vnitra a koordinuje preventivní aktivity kraje. Neméně důležité je metodické vedení manažerů prevence kriminality obcí III. typu.

V. ZÁVĚR

Zpracováním Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2018-2022 Karlovarský kraj navázal na předchozí koncepční materiál z období 2013-2016 a projevil tak i nadále zájem řešit situaci na svém území v oblasti kriminality a to snahou o její předcházení. Při zpracování nového dokumentu mapujícího prevenci kriminality bylo využito relevantních dat, znalostí a zkušeností odborníků dané oblasti, s odkazy na příklady dobré praxe.

Seznam zkratk

ESF – Evropský sociální fond

EU – Evropská unie

KK – Karlovarský kraj

KÚKK – Krajský úřad Karlovarského kraje

KŘP KK – Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje

MěÚ – Městský úřad

MP – Městská policie

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV – Ministerstvo vnitra

NNO – nestátní neziskové organizace

OP LZZ – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

OSPOD – odbor sociálně právní ochrany dětí

OSV – odbor sociálních věcí

OŠMT – odbor školství, mládeže a tělovýchovy

PČR – Policie České republiky

PMS – Probační a mediační služba

PP – primární prevence

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna

ÚP – Úřad práce

ZŠ – základní škola

Seznam použitých zdrojů

1. Analýza sociálně vyloučených romských lokalit v Karlovarském kraji, 2013
2. Analýza sociálně vyloučených lokalit, MPSV, 2015
3. „Bydlení ve městě Sokolov“ – analýza, MěÚ Sokolov, 2016
4. Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje na léta 2012-2016
5. Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017 - 2020
6. Ministerstvo vnitra ČR, webové stránky, rok 2017
7. Metodika pro tvorbu strategických dokumentů prevence kriminality a víceletých bezpečnostních analýz, MV, 2016
8. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, webové stránky, rok 2017
9. Technická norma ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“ do praxe
10. Strategie prevence kriminality v České republice na období 2016-2020
11. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2018 – 2020

Verze a aktualizace

Datum	Verze, aktualizace	Usnesení zastupitelstva
7. 12. 2017	I.	ZKK 495/12/17